

Granholmen, the Isle in the Forest

Painting by Bruno Liljefors

Lars Granholm, November 2013

Granholmen, the isle in the forest.

This is a story about our childhood winter in Finland. In looking for information for the Poetry Section of a planned homepage, I found some documents which in a mysterious way tied the past with the present, 1940 with 1972 and with this present time. It seems that an unseen hand directed events.

In 1940 my father, Anton Granholm, wrote a story which was published in 1943 in a Journal about a foxhunt. This story begins with a copy of that. Next follows an English translation by Kaj. My uncle Uno found this Journal by chance and sent it to me in US with a letter in 1972 asking me to share it with my brothers here. He probably realized, as we also do, that a memory from an event like this is something to cherish. He tells about the hunt that dad wrote about and about another hunt, this time at a forest isle. With this story I hope that I have been able to expand on the wish in his letter to share his experiences, by including a part of his letter, which ties into my dad's initial story and in much more detail describes the events from that time. Of specific significance is his letter describing a fox hunt and a reference to an "isle" (holm) in the forest. It is an unusual expression, but even more unusual is that when Kaj wrote the poem about the "Forest Pine" he referred to "forest on an isle". And when I translated his poem to Swedish, I chose to call this fictitious isle Granholmen (spruce isle), naturally with our name in mind. Little did I know that there was a real isle in the forest by our hunting cabin, called "Strömbäckas", and that this isle would be a center in a story with music.

Here is another strange coincidence. As I mentioned, Uno thought it was important to remember the past and what he wrote. Just as he has passed this information to me, it can now be passed on to his grandchildren. Many of them use Finnish as the predominant language. When I showed my friend Jussi Törnwall, who spent so much time with Uno's family, the various songs that Kaj and I had come up with, he for some reason picked one, which he wanted to translate into Finnish, The Forest Pine/Granholmen. What led him to pick just the one about a forest isle, where Uno had spent so many memorable days? I would venture to guess it was Diana, the goddess of hunt! This was a real Granholmen that I thought was a fiction!

The story here includes

- 1) The foxhunt by Anton Granholm as published in 1943 in Swedish
- 2) Kaj's English translation of the article
- 3) Part of Uno Granholm's letter in 1972 to me in Swedish
- 4) Uno's letter in English
- 5) Ski race at Strömbäckas

Granholmen, en holme i skogen.

Detta är en berättelse om vår barndoms vinter i Finland. Då jag letade efter information för Poetry delen för en hemsida vi planerade, hittade jag några dokument som på ett mystiskt sätt knöt det förflutna med nuet, 1940 med 1972 och med detta nu. Det verkar som en osynlig hand riktade evenemangen.

År 1940 min far, Anton Granholm, skrev en artikel som publicerades 1943 i en tidskrift om en rävjakt. Min berättelsen här börjar med en kopia av den. Därefter följer en engelsk översättning av Kaj. Min farbror Uno hade funnit denna tidskrift av en slump och skickade den till mig i USA med ett brev år 1972 och bad mig att dela den med mina bröder här. Han insåg nog, som vi också gör, att ett minne från en händelse som denna är något att värda. Han berättar om jakten som pappa skrev om och om en annan jakt, denna gång på en skogsholme. Med denna berättelse hoppas jag att jag har kunnat expandera på hans önskan i sitt brev att dela sina erfarenheter, genom att bifoga en del av hans brev, som anknyter till min pappas inledande berättelse och mycket mer som detaljerat beskriver händelser från den tiden. Av särskild betydelse i sitt brev beskriver han en rävjakt och en hänvisning till en holme i skogen. Det är ett ovanligt uttryck, men även mer ovanligt är att när Kaj skrev dikten om "Forest Pine" hänvisade han till "skogen på en holme". Och när jag översatt dikten till svenska, valde jag att kalla denna fiktiva holmen Granholmen, naturligtvis med vårt namn i åtanke. Föga anade jag att det fanns en verklig holme i skogen vid "Strömbäckas", vår jaktstuga, och att denna holme skulle vara ett centrum i en berättelse med musik.

Här är ett annat märkligt sammanträffande. Som jag nämnde, tyckte Uno att det var viktigt att minnas det förflutna och vad han skrev. Precis som han har givit denna informationen till mej, kan den nu föras vidare till barnbarnen. Många av dem använder finska som det dominerande språket. När jag visade min vän Jussi Törnwall, som tillbringat så mycket tid med Unos familj, de olika låtar som Kaj och jag hade kommit upp med, han av någon anledning plockade en, som han ville att översätta till finska, sången Forest Pine / Granholmen. Vad fick honom att välja just den om en skogsholme, där Uno hade tillbringat så många minnesvärda dagar? Jag vågar gissa att det var Diana, gudinnan av jakt! Detta var en riktig Granholmen som jag trodde enbart var en fiktion!

Berättelsen här innehåller

- 1) Rävjakt av Anton Granholm som publicerades 1943 på svenska
- 2) Kajs engelska översättning av artikeln
- 3) En del av Uno Granholms brev år 1972 till mej på svenska
- 4) Unos brev på engelska
- 5) Skid tävling vid Strömbäckas

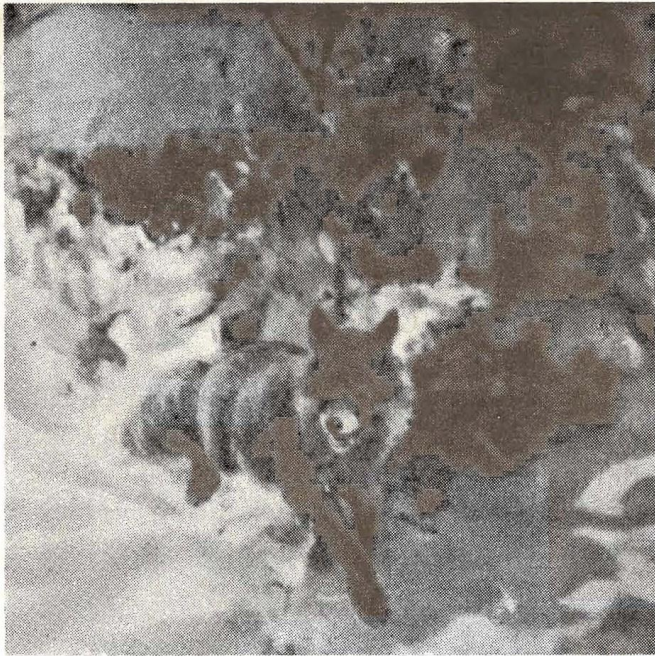

FINLANDS
jakt och fiske
tidskrift

N:o 6

NOVEMBER—DECEMBER

1943

Fotografi efter en tavla tillhörande direktör Sigurd Blomqvist.

RÄVJAKT.

Gråsvart skymning vilar ännu över skogar och marker,
när ut på jaktstugans trappa en senhöstmorgon jag stiger.
Mjuk och vit ligger nysnön och enstaka flingor
singla ännu så sakta ner från den långsamt ljusnande rymden.

Ner mot Lillträsket sedan jag vankar och söker
med ficklampans hjälp efter rävens ringlande nattspår.
Snart till min glädje jag finner ett spår som korsar
den halvt igenyrda stigen, och nere vid stranden ett annat.

Nu blir det brått att skynda tillbaka till kojan,
för att åt väntande jaktkamraterna tälja om fyndet,
där vid den sprakande morgonbrasan de sitta
drickande det av jägarn så högt beprisade kaffet.

När sen vi draga iväg, — ivrigt — till tänderna rustade,
har mörkret ren jagats på flykten av morgonrodnan i öster,
som likt en fjärran vådeld, flammar och lyser
i djupaste rött mellan snöhöljda granar och tallar.

Så taga vi an det nattgångna lockande spåret,
där fram mellan tuvor och nödvuxna småträd det slingrar,
fortsätter ut på den trädlösa myrn likt ett pärlband,
en fägningsam syn för jägarens öga.

Hundarna streta och rycka av jaktlust i kopplet,
när de med vädrande nosar följa det doftande spåret.
Tysta, andäktiga, fram genom spårsnön jägarna pulsa,
medan svettddroppar fukta blossande kinder och rödsprängda
nackar.

Pass på! Hunden, den storguxne Dix, som i kopplet jag leder,
kastar plötsligt huvudet upp och vädrar med nosen i luften.
Styr sen kosan rakt mot ett snår vid kanten av myren,
släpar mig efter, dragande likt en yster häst framför plögen.

Se, under granens slokande snötyngda grenar
har Mickel på tuvan valt sin skyddade lega.
Men nu har han störtat i väg i vildaste flykt,
med väldiga språng mellan rimfrostpudrade buskar

Hundarna härja, vilda och galna av iver och jaktlust.
Hastigt de lösas från både koppel och halsband.
Nu går den vilda jakten fram genom skogen.
Jägaren lyssnar och njuter och hjärtat klappar av fröjd.

Det bär undan med fart — vida omkring ekar skallet.
Nu det gäller att finna ett säkert pass.
Åt olika håll i den snöiga skogen vi hastigt oss sprida.
Hoppas envar att få lyckan att fälla den röde.

Nu höres drevet storma i väg till träsket vid myren,
rakt mot det välkända passet vid stranden.
Där skulle jag hållre nu, småfrysande stå, än sitta
bekvämt i en stol vid brasans värmande kubbar.

Men ostörd får räven passera det farliga stället —
snart skall väl hundarnas stämmor förtona i fjärran.
Sedan det gäller att drevlöpan finna och röra på benen
och efter förmåga hålla sig med uti leken.

Nu är det tyst, drevet har redan försvunnit
långt borta i söder bak snötyngda tigande åsar.
Men ännu en stund likväl vill jag dröja och lyssna,
njuta av ödemarksstämningens rofyllda tystnad.

Vänta, vad nu? Hörs ej det klingande skallet åter sig närma.
Måntro räven har vänt? Med spänning jag bidar, —
Snart höres hundarnas klingande stämmor klart och full-
tonigt,
en härlig musik för en jägares öra och sinne.

Se! — Där kommer ju Mickel i glidande mjuka språng,
för jägarn en oförglömlig och underbar syn.
Pulsarna bulta av spänning, kinderna hetta; Nu! —
bössan till kinden flyger, skottet dånar — Alls todt.

November 1940.

-lm.

Fox Hunt

1

*Gray-black twilight still rests over forest
and land, when out of the hunting lodge
a late fall morning I step. Soft and white lays
the new snow and a few solitary flakes still drift
down from the slowly dawning heavens.*

2

*Down towards the small marsh I then wander and
search with the help of a flashlight after the foxes circling
night-tracks. Soon to my delight I find a track
that crosses the half-trodden path, and down by
the shore another.*

3

*Now I become eager to hurry back to the
hunting lodge, so I can tell my waiting hunting partners
of the find; sitting there by the crackling
morning fire, drinking the hunters so highly
prized coffee.*

4

*Then when we make our way, anxiously-armed to the teeth,
has the darkness been chased away and escaped from the morning blush in
the east, like a burning wood-fire, flaming and
shimmering in the deepest red, between snow-filled pines and birch.*

5

*So we take on the night-made alluring tracks,
there between tufts and new-grown trees,
it meanders and continues out on the treeless
marsh, like a strand of white pearls, a wonderful sight for
a hunter's eyes.*

6

*The dogs jerk and pull in excitement on their collars,
when with their sniffing noses, they follow the
scented track. Quietly, breathlessly, forward through snowy tracks
the hunters slip, with sweat-drops dampening their
blushing cheeks and red-pulsing necks.*

7

*Now then, Dix, the full-grown dog, which by collar I
lead, suddenly throws his head up and smells with his
nose up in the air, steers a course right towards
a thicket at the corner of the marsh, pulls me after him,
dragging me like a frisky horse before a plow.*

8

*Look, under the pines sloping snow-heavy branches
on the marsh, Mickel lays, having chosen his hiding place,
but now he has taken flight in wild escape
with mighty jumps, between rime-frosted bushes.*

9

*Dogs hurry, wild and excited with eagerness of the hunt.
Fast they now are loosed from both leash and collar.
Now goes the wild hunt forward through the forest,
hunters listen and enjoy, and their hearts beat with joy.*

10

*It goes on with speed, all around echoes barking.
Now it is imperative to find a sure pass.
To different directions in the snowy forest we hurriedly spread,
hoping individually to have luck to fell the red.*

11

*Now the sound of the drive is storming on the way to the marsh,
by the bog, right towards the well-known pass by the shore.
There I would rather now chilled stand,
Than sit comfortably in a chair by the fires warming logs.*

12

*But undisturbed can the fox pass that dangerous place.
Soon the dog's notes diminish in the distance.
Then it is time to find the drive circle and move ones legs,
and after a mans' talent, deliver one forth to the game.*

13

*Now it is quiet, the drive has already disappeared
far away to the south behind snow-heavy drooping aspen.
But still for a while I want to linger and listen,
and enjoy the wilderness aura of calm-filling quiet.*

14

*Wait, what now? Hear the barking getting
closer! Maybe the fox has turned. With
excitement I bide my time. Soon the dogs'
barking are clear and full toned, wonderful
music for a hunter's ear and sense.*

15

*Look! – There comes Mickel in gliding soft leaps,
for the hunter, an unforgettable and wonderful sight.
Pulse is beating with excitement, cheeks flushed. Now!-
rifle to the chin flies, the shot thunders. It is over.*

Del av Uno Granholms brev om rävjakt vid Strömbäckas

31/5/-72

Bästa Lasse!

Då jag sökte i mina gömmor efter Finlands Jakt och Fiske Tidskrift, i vilken tidning jag deltog i en pristävlan, gemensamt för Finland och Sverige, och vann I:sta priset med min berättelse om "Stjäggo Janne", så hittade jag ett nummer, i vilket din pappa berättade om en rävjakt i stil med Runebergs "Älgskyttarna". Då du är älst i brödraskaran är det väl rätt att du får den.

Jag kommer bra ihåg jakten i fråga. Vi hade på prov en hund, "Dix" från Purmo och vi skulle köpa dem om den motsvarade våra fodringar. Den hade ett utomordentligt vackert dubbel skall, stor och kraftig men – tyvärr hade den svårt att veta vilken riktning haren hade sprungit. Den skallade lika friskt på "bakspår", varför den, efter en månads avprovning, sände vi den tillbaka. Kanske du kommer ihåg hunden.

När jag är inne på rävjakt, måste jag berätta en säregen historia. Vi brukade i februari – mars ringa räven, d.v.s. vi skidade och ringde in räven, varefter vi drog en lina på vilken röda, 10 – 15 cm breda, ½ mtr långa tygremsor hängde med cirka 3 – 4 – 5 mtr mellan avstånd. Nå, vi startade en morgon från Strömbäckas. Det var 24 – 26 grader kallt, varför vi satte tidningspapper under yttre kläderna för att inte förfrysa oss. Vi startade över vägen i riktning mot Kronoby och då vi kom över backen och ned på mossen, finns där en liten skogsholm (skogsklubb), och 2 rävspår gick in i holmen. Vi skidade runt och hittade bara ett utspår. Då ringen var så liten plaserade vi oss på in-track och andra rävens utspår, samt ännu på ett par bra ställen, utan att börja draga flagglinan runt. Din pappa skidade försiktigt in i holmen från det synliga utgångs spåret. Han skidade i siksak eller tvärs över skogsholmen och vi väntade då att räven skulle komma tillbaka efter in-spåret, som de brukar. Din pappa klappade sakta och försiktigt i träden, så att räven ej skulle bli alltför skräm, för då är det svårt att hinna skjuta.

Vi stod i stor spänning och väntade på den röda, men ingenting kom, och då plötsligt ropade din pappa att "komin å si", och han behövde ej ropa två gånger. När vi kom dit visade han på en stor snöhög och, kan du tänka dej, inne i snöhögen låg den andra räven död och behörigen begravad och täckt med snö, så att inte kråkor och korpar skulle kalasera på kamraten. Snön var ihopkransad på ett par meters håll runt, så den ordentligt skulle täcka kamraten, som kanhända fått något förgiftat bete, som någon räv-pytare lagt ut. Vi tog räven, och då det var smällkall vinter, så skinnet var prima och såldes för fullt pris. Vill minnas att vi fick 1,500:- för skinnet.

Det var jakten – annorlunda-

Parts of Uno Granholm's letter about fox hunt at Strömbäckas

31/5/-72

Dear Lasse,

When I searched in my stash of Finland's Hunting and Fishing Journal, in which magazine I participated in a competition, common to Finland and Sweden, and won a first prize with my story about "Stjäggo Janne", I also found a number in which your dad wrote about a fox hunt in the style of Runeberg's "The Elk Hunters". As you are the oldest among your brothers, you should be entitled to get it.

I remember well the hunt in question. We had to test a dog, "Dix" from Purmo and we would buy it if it would meet our expectations. It had an exceptionally beautiful double-bark, big and strong, but - unfortunately difficulties to know which way the hare had run. It barked just as eagerly on backtracks, so that, after a month of testing, we sent it back. Perhaps you remember the dog.

When I am on fox hunting, I have to tell a peculiar story. We used in February-March to circle fox, i.e. we skied around the fox, after which we hung out a rope with red, 10-15 cm wide, ½ meter long cloth strips about 3-4-5 meters apart. Well, we started one morning from Strömbäckas. It was 24-26 degrees below zero, which is why we put newspaper under the outer clothing so as not to freeze. We started across the road towards Kronoby, where we came over the hill and down in the bog or swamp, there is a small forest island, and two fox tracks went into the island. We skied around and found only one out-track. As the circle was so small we placed ourselves one on the in-track and on the other fox's out-track, and even on a couple of other good places, but not yet beginning to pull in the rope with the flags. Your dad skied cautiously into the island from the visible out-track. He skied in zigzag or across the forest island and we waited as the fox would come back along the in-track, as they usually do. Your dad patted the trees gently and carefully, so that the fox would not become overly alarmed, because then it is difficult to find time to shoot.

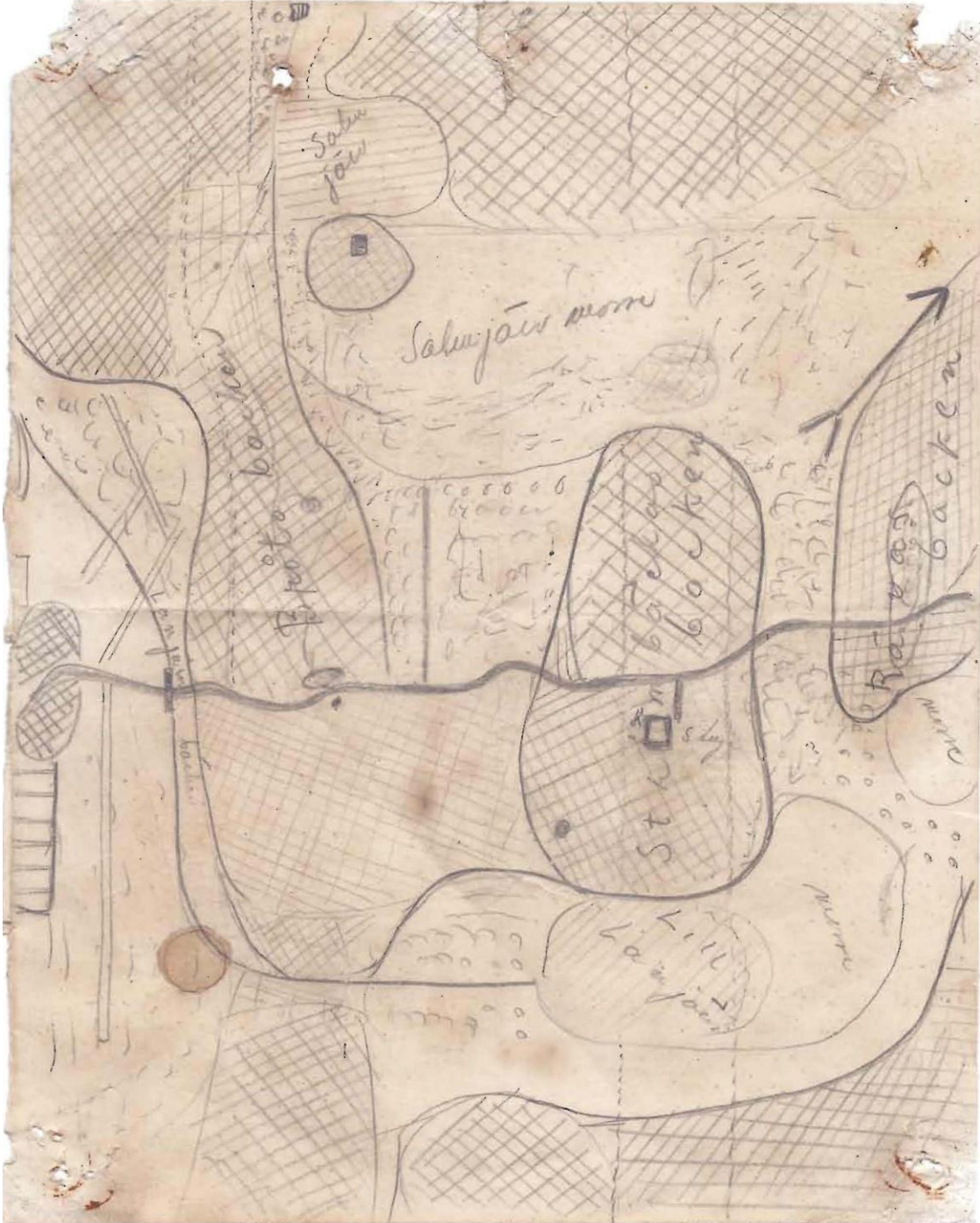
We stood in great anticipation, waiting for the red, but nothing came, and then suddenly your dad shouted "Come and see", and he did not have to shout twice. When we got there he pointed at a big pile of snow and, can you imagine, inside the pile of snow was the second dead fox and properly buried and covered with snow, so that no crows and ravens could begin to feast on his friend. The snow was scratched together for a couple of meters around, so it would properly cover his friend, who perhaps had taken some poisoned bait, which a fox-catcher may have placed out. We took the fox, and as it was a stone cold winter, the skin was fine and was sold for full price. I recall that we got 1,500 marks for the skin.

That was the hunt - different-.

Anton Granholm on his way to the office, but first to drop off the fox to be skinned, picture taken at our home in Karleby, the old school in the background

This map, which I took from Strömbäckas, shows the location of the fox funeral, the forest island in the story above, which I have called "**Granholmen**". This became the subject of a poem on our homepage by Kaj and for which I composed the music; click for that and listen how The Forest Pine (the Swedish lyrics about Granholmen) pictures us as a family. See the [Lyrics in English and Swedish](#), listen to the [Thorson's Arrangement](#) or to my [Granholm Arrangement](#). You can also see my [Music Notes](#). Jussi Törnwall has provided the [Lyrics in Finnish](#).

Our Strömbäckas lodge was in the center of the map just below the road; "Granholmen" is at the black square up to the left

Förutom räv jagade vi haror och fåglar. Harjakten kunde vara med en av hundarna och endast några av oss eller i en stor grupp med flera hundar. Nedanom är en bild som visar det. Haren var inte lätt skrämmd utan försökte gömma sig så länge som möjligt. Den måste ges en möjlighet att klara sej och så köras upp så hundarna fick springa efter den. Man sköt aldrig den genast. Bilden som Anton tog visar ett sådant tillfälle vid vår jaktstugavid Strömbäckas.

Besides fox we also hunted hare and birds. The hare hunt could be with just one of the dogs and a few of us or in a large group with several dogs. The picture from 1937 below shows that. Uno Granholm was one of the leaders of this group and they continued the tradition until the 1950's. Anton is the second from the left.

The hare was not easily scared but tried to stay hidden for as long as possible. It had to be given a chance to get away and was thus chased up so the dogs could run after it. It was never shot at initially. The picture by Anton was from such an occasion at our hunting cabin at Strömbäckas.

En hare "trycker" för att gömma sej, a hare tries to hide itself

Strömbäckas

Vi hade en timmerstuga i skogen mellan Karleby/Kokkola och Terjärv kallad Strömbäckas. Den var omgiven av tall, gran och björk träd och områden med mossar och våtmarker. Här kunde vi övernatta och vara redo att jaga mycket tidigt på morgonen. Under somrarna åkte vi dit för att plocka svamp och bär; hjortron, blåbär och lingon. Förutom jakt på vintern arrangerade vi också skidlopp där. Stugan hade en stor öppen spis i mitten av stor rummet. Det fanns flera våningssängar och vi barn delade alltid de övre britsar. Jag minns fortfarande Nicke och mej där uppe, en i var ända av en övre bädd, tittade ner där våra pappor, som alltid med några andra jakt kamrater satt runt ett bord vid det kolsvarta fönstret, i det fladdrande ljuset från den öppna spisen och oljelampan, och drack kaffe och kanske några drycker för de fullvuxna, (jag vill minnas namnet Napoleon) och berättade jakt och fiske historier. Vanligtvis gav de oss några bullor doppade i kaffe.

Skidlopp var höjdpunkter. Deltagarna var de anställda i vårt företag, med familjer, makar och barn. Nicke och jag var ibland DJ med en hand-vevad grammofon. Skidåkarna startade kanske en minut isär och den person som hamnade i 13:de plats förklarades som segrare. Detta var under krigsåren när allt var ransonerat; kaffe, socker, mjölk, grädde osv men under dessa tävlingar verkade det inte finnas någon brist på godsaker. Jag minns särskilt den stora hinken med vispgrädde från vilken vi kunde ösa på så mycket som vi ville ha på efterrätten.

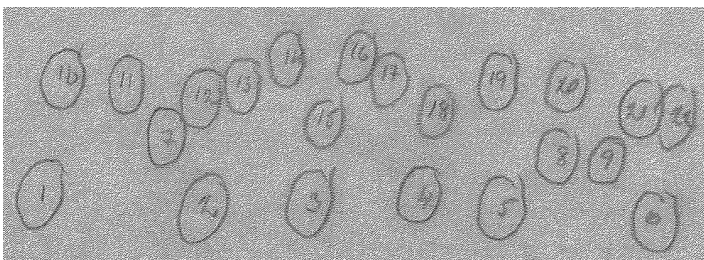
Vår firma var som en stor familj där alla arbetade. Som unga var vi springpojkar och hjälpte med vadän behövdes.

We had a log cabin in the forest between Karleby/Kokkola and Terjärv called Strömbäckas. It was surrounded by pine, spruce and birch trees and areas of bog and marshlands. Here we could stay overnight and be ready to hunt very early in the morning. During the summers we went there to pick mushroom and berries; cloudberry, blueberries and lingonberries. In addition to hunting in the winter we also arranged ski races there. The cabin had a big open fireplace in the middle of the mainroom. There were several bunk beds and we children always shared the upper bunks. I can still remember Nicke and me laying up there, one in each end of an upper bunk, looking down where our fathers and always some other hunting companions sat around a table by the pitch black window, in the flickering light from the fireplace and the oil lamp, and drank coffee and maybe some adult beverages, (I seem to recall the name Napoleon) telling hunting and fishing stories. Usually they handed us some bulla (coffee bread), dunked in coffee.

The ski races were highlights. The participants were the employees of our company, with families, spouses and children. Nicke and I were sometimes the DJs with a hand-windup record player. The skiers started maybe a minute apart and the person who ended up in 13th place was declared the winner. This was during the war years when everything was rationed; coffee, sugar, milk, cream etc. but during these races it seemed there was no lack of goodies. I especially remember the big bucket of whipping cream from which we could heap on as much as we wanted on the dessert.

Our company seemed to be like a big family where everybody worked. As young boys we were errand-boys (springpojkar) and helped out wherever needed.

Granholm & Käll personnel, before October 1936 (Erik Ståhl's murder)

	Granholm	x	Kalle	personal	
					?
1	Martha	Möller			Gf. by
2	Andi	Pärli - Stahl			Gf. stöd
3	Vilho	Österholm			Gf. - "
4	Teddi	Granholm			- " -
5					
6					
7	Lova	Plagström - Lillska			Gf. by
8	Lova	Plagström - Ringqvist			- " -
9	Zorn	Jansson			- " -
10	Zorn	Granholm			
11					
12					Gf. stöd
13					"
14	4. mil	Loff			
15					
16	Lasse	Abelsson			Gf. stöd
17	Uno	Fors			- " -
18	Nicke	Stahl			Gf. by
19	Hugo	Stallman			- " -
20	Torsten	Krolofs			"
21	Anton	Granholm			Gf. by
22	Uno				Gf. - "

Nicke and Lasse Granholm providing music at the Strömbäckas skiing contest

Skiers at Strömbäckas

Anton, Martta, Karin and Uno Granholm

Start of Strömbäckas' ski race

Strömbäckas' ecologically friendly after-ski shower, Anton Granholm, Leon Jansson, Hugo Hallman and Olli Jansson

Det här är min berättelse. Den började med en dikt år 1940, fortsatte med ett brev 1972 och nu, 70 år senare, år 2010, avslutas med en hälsning som du kan lyssna på. Nedan är den sista versen av denna hälsning, som du hittar i Music delen på hemsidan.

This is my story. It began with a poem in 1940, continued with a letter in 1972 and now, 70 years later in the year 2010, ends with a greeting which you can listen to. Below is the last verse of this greeting, which you can find in the Music Section.

See the [Lyrics in English and Swedish](#), listen to the [Thorson's Arrangement](#) or to my [Granholt Arrangement](#). You can also see my [Music Notes](#). [Jussi Törnwall](#) has provided the [Lyrics in Finnish](#).

Below are the last verses of the lyrics:

*När jag är bort, kom till Granholmen, hör på skogens sång
Är detta vinden eller mig, som du hör än en gång?
Djupt in i skogen på en holm, där vinden sjöng för dig,
Bland björk och höga granar du, kan ännu minnas mig.*

*Then when I'm gone, go in the woods, the wind you'll hear up high,
Is that the wind, or is it me, perhaps you heard me sigh?
Deep in the forest on an isle, a pine stands all alone.
Among the birch and willow trees, that's where I'll make my home.*

*Kun olen poissa kuusiston te kuulkaa huminaa,
Sen tuuli toi – vai äänenikö teille laulaa saa?
Tuon tumman metsän saarekkeella tuulten laulut koit,
Kun koivut, ikuiset näet taas, minut muistaa voit.*